

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของมนุษย์ทั่วโลกก็เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกัน ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ทำให้โลกที่กว้างใหญ่เป็นโลกไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้ สังคมโลกมีทั้งการแข่งขัน และร่วมมือกันมากขึ้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงผู้เรียน จำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหลายประการ อาทิ ทักษะทางภาษา ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ดวงกมล สนิมเพ็ง. 2551) การพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากการที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน ผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดในการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และอีกวิชาชีพหนึ่งที่น่าสนใจก็คือวิชาทางด้านบัญชี เป็นวิชาชีพที่จัดข้อมูลสารสนเทศทางด้านบัญชีของบริษัท เพื่อให้เจ้าของกิจการและบุคคลลึบรู้ถึงข้อมูลทางการเงินและทางด้านบัญชีว่าผลการดำเนินงานของกิจการเป็นอย่างไร สิ่งนี้ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาชีพบัญชี เพราะเป็นวิชาชีพที่ต้องทำการฝึกฝนและปฏิบัติ เพื่อเกิดความชำนาญในการทำงานทางด้านบัญชีอย่างถูกต้อง และน่าเชื่อถือได้

การพัฒนาความรู้ทักษะวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนทางด้านวิชาชีพบัญชี เนื่องจากวิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติ ดังนั้นการที่จะให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการจัดทำบัญชีตามสภาวิชาชีพการบัญชีได้กำหนดไว้ซึ่งคุณสมบัติของผู้จัดทำบัญชี การปฏิบัติงานทางด้านบัญชีนั้นจะต้องมีความสามารถในการจัดทำบัญชี และทักษะในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจะต้องทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและมีความรู้ทางด้านบัญชีและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากประสบการณ์สอนนักศึกษาสาขาการบัญชีที่ผ่านมา นักศึกษาสาขาการบัญชียังขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพบัญชีเป็นจำนวนมาก เนื่องจากนักศึกษายังขาดความเข้าใจและความสนใจในการเรียน ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมเข้ามาช่วยในการเรียน ซึ่งกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนนี้ ก็คือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ โดยผู้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การมี

สัมพันธ์กับบุคคลสิ่งแวดล้อม การฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานที่สำคัญ การสรุปความรู้ด้วยตนเอง และการได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (วิมลรัตน์ สุนทร โรจน์. 2545 : 3) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) มีหลายวิธีแต่วิธีที่น่าสนใจคือ วิธีเอทีเอดี (STAD) Student Teams Achievement Divisions ของสลาวิน (Salavin. 1995 : 519)

การจัดการแผนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้วิธีแบบจัดกลุ่มผู้เรียน โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนประมาณ 4-5 กลุ่ม และในแต่ละกลุ่มจะต้องมีทั้งคนเก่ง ปานกลาง และคนอ่อน เพื่อจะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดความสามัคคี และยังมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD มีประสิทธิภาพ ก็คือ รางวัลที่ได้จากการที่มีคะแนนสะสมของกลุ่มที่มากที่สุด นั่นเป็นสิ่งที่ทำให้แต่ละกลุ่มเกิดการช่วยเหลือหรือมีความสามัคคีภายในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนและยังเป็นการดูแลกันเกิดความสัมพันธ์และมิตรภาพภายในกลุ่ม รวมถึงทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ จากการช่วยเหลือของเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งการสอนกันเองของผู้เรียนทำให้เกิดความสบายใจ และรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ได้ต่อไปในอนาคต

การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพบัญชี จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องการมีส่วนร่วมและสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ เพราะถ้ากล่าวถึงอาชีพทางด้านบัญชีเป็นอาชีพที่ทำงานโดยที่ไม่ต้องพบปะผู้คน จากประสบการณ์การสอนนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่านักศึกษายังขาดในเรื่องการทำงานเป็นทีม และการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น เพราะวิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่มีการเรียนการสอนแบบศึกษาด้วยตนเองเป็นส่วนมาก จึงทำให้นักศึกษาชอบทำงานคนเดียว จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน เพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุดของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาชีพทางด้านบัญชี ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และได้ทำการเลือกวิชา ทฤษฎีบัญชี เป็นวิชาตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาอื่นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความรู้ทักษะวิชาชีพทางบัญชีของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีปีที่ 3 สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักศึกษา จากการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความรู้ทักษะวิชาชีพทางบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 3 สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความรู้ทักษะวิชาชีพทางบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 3 สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาความรู้ทักษะวิชาชีพทางบัญชีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 3 สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD แล้วมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ได้แนวทางสำหรับอาจารย์ที่ทำการสอนวิชาชีพบัญชี และสาขาอื่น ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 3 ห้อง ซึ่งประกอบด้วย นักศึกษาสาขาการบัญชี รหัส 5246011, 5246012 และ 5236013
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้นักศึกษาสาขาการบัญชี รหัส 5236013 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ วิชา ทฤษฎีบัญชี โดยใช้หนังสือ ทฤษฎีบัญชี หนังสือของ นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร บทที่ 2 เรื่อง โครงสร้างของทฤษฎีการบัญชี

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการศึกษาค้นคว้าในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้เวลาสอน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 ชั่วโมง รวม 9 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน 2553 ถึงวันที่ 5 กรกฎาคม 2553

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระบวนการการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (STAD) หมายถึง วิธีการเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นการให้ความช่วยเหลือในกลุ่มมากกว่าการแข่งขันกันตัวต่อนักศึกษา แต่ละกลุ่มฝึกฝนกันในกลุ่ม ไม่มีการแข่งขันแต่ใช้แบบทดสอบที่เกี่ยวกับเนื้อหาสอบรายบุคคล บันทึกคะแนน และนำคะแนนรายบุคคลรวมเป็นคะแนนความสำเร็จของกลุ่ม โดยให้รางวัลกับกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ครูแนะนำทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน แนะนำเกี่ยวกับระเบียบการทำงานกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม แจกวัสดุประสงค์ของบทเรียน และการทำงานกิจกรรมร่วมกัน

1.2 ครูนำเสนอประเด็นหรือเนื้อหาใหม่ โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจ ใช้การสอนโดยตรงหรือตั้งประเด็นที่น่าสนใจให้ผู้เรียนอภิปราย

1.3 จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกมีความสามารถละกันประกอบด้วย นักศึกษาความสามารถสูง ปานกลาง และความสามารถต่ำ (เก่ง 1 คน – กลาง 2คน– อ่อน 1 คน) แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ทบทวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ และผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ (Quiz) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน

1.4 ตรวจสอบคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม และกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด จะได้รับคำชมเชย โดยอาจตีประกาศไว้ที่ป้ายนิเทศหรือข้างฝาห้องเรียน นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุด ถือว่ามีคะแนนพิเศษเพิ่มให้

1.5 ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่น่าสนใจยังไม่เข้าใจ อธิบายเพิ่มเติม และนักศึกษาช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม และพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงานและอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการใช้แบบทดสอบความรู้ของนักศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทดสอบผู้เรียนก่อนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ มี 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

3. ประสิทธิภาพการเรียนรู้วิชา ทฤษฎีบัญชี โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ตามเกณฑ์ 75/75 หมายถึง

75 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละที่นักศึกษาทุกคนสามารถทำแบบทดสอบท้ายแผน และคะแนนประเมินพฤติกรรมกลุ่ม ได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป

4. ค่าดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนทดสอบก่อนกับคะแนนทดสอบหลังเรียนและคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอนด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาทางด้านบัญชี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD